HE 115/2022 vp eduskunnalle hankintalainsäädännön muuttamisesta

Talousvaliokunta 16.11.2022

Markkinaoikeustuomari Markus Ukkola

Talousvaliokunnan kuulemispyyntö hallituksen esityksestä HE 115/2022 vp

- Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt markkinaoikeudelta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki), vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (erityisalojen hankintalaki) sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta (HE 115/2022 vp).
- Hallituksen esityksessä ehdotettavilla muutoksilla on tarkoitus ottaa huomioon pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman hankintalainsäädäntöön liittyvät tavoitteet kuten julkisten hankintojen laadun ja hankintojen vastuullisuuden parantaminen. Esityksessä ehdotetaan lisäksi selkeytettäväksi eräitä menettelyjä koskevia säännöksiä.

Markkinaoikeus

- Helsingissä sijaitseva erityistuomioistuin.
- Käsittelee hankinta-asioiden lisäksi mm.
  - Kilpailuasioita
  - Tavaramerkkiasioita
  - Tekijänoikeusasioita
  - Markkinaoikeudellisia asioita
- Käsittelee asioita asiaryhmästä riippuen joko hallintolainkäytön tai yleisen lainkäytön järjestyksessä.
- Hankinta-asiat käsitellään hallintolainkäytön järjestyksessä.

Tilastoja

Vuosi	Saapuneet hankinta-asiat	Ratkaistut hankinta-asiat
2018	413	408
2019	308	356
2020	442	400
2021	325	394

Vuosi	Keskimääräinen käsittelyaika hankinta-asioissa
2017	8,3 kk
2018	7,5 kk
2019	7,6 kk
2020	6,6 kk

Markkinaoikeuden huomioita hallituksen esityksestä HE 115/2022 vp

- Markkinaoikeudella ei sinänsä ole lausuttavaa lakiesityksen sisällöstä tai tavoitteista sinänsä.
- Markkinaoikeus tuo kuitenkin esiin seuraavia esitysluonnoksen systematiikkaan ja selkeyteen liittyviä huomioita, joilla voi olla merkitystä julkisia hankintoja koskevissa oikeussuojamenettelyissä

Poissulkemista koskevat muutosehdotukset

- Markkinaoikeus pitää kannatettavana sitä, että hankintalain ja erityisalojen hankintalain säännöksiä yhtäältä ehdokkaiden ja tarjoajien ja toisaalta näiden alihankkijoiden poissulkemisesta on selkeytetty.

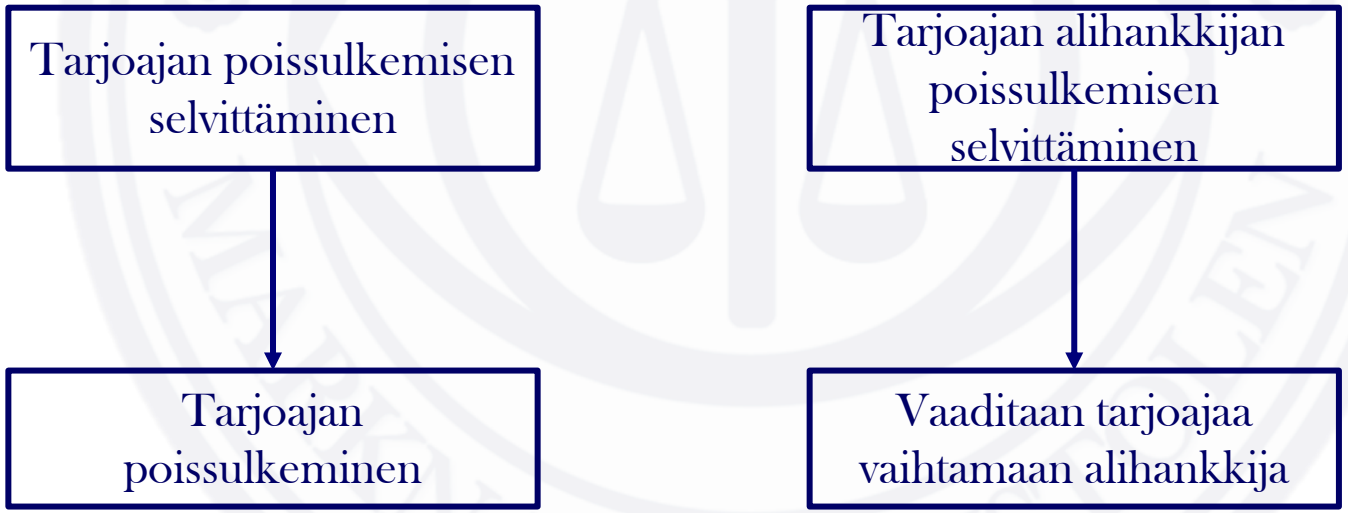

© Markkinaoikeus

Kokonaistaloudellista edullisuutta koskevat muutosehdotukset

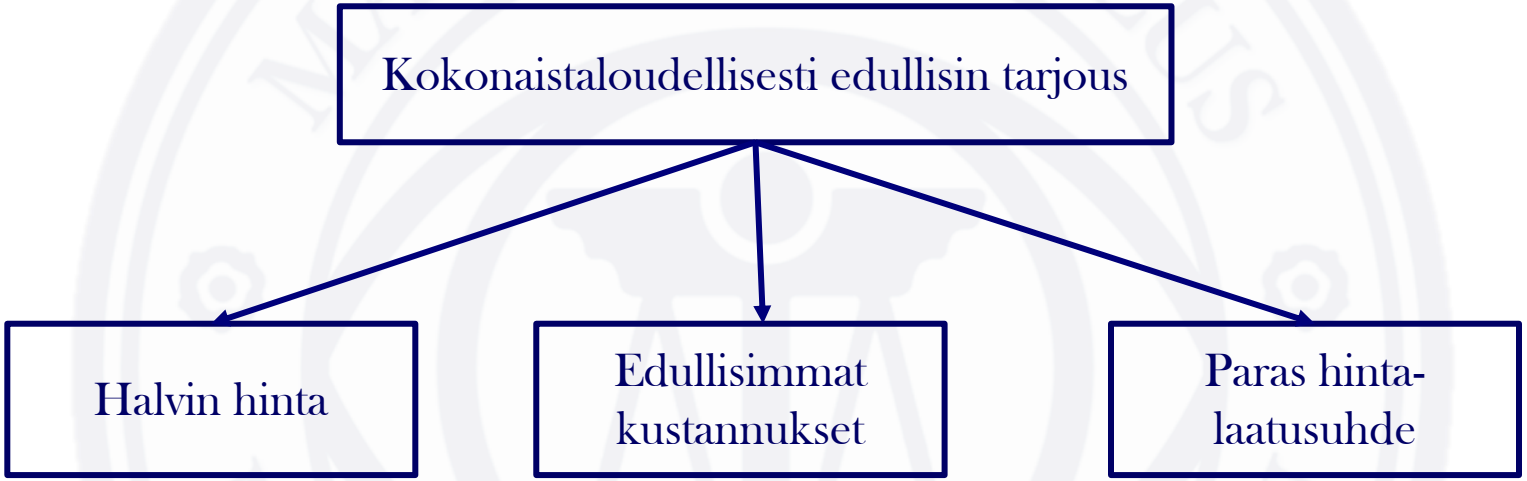

Voimassa oleva hankintalaki. Terminologia vastaa taustalla olevaa EU:n hankintadirektiiviä 2014/24/EU.

© Markkinaoikeus

Kokonaistaloudellista edullisuutta koskevat muutosehdotukset

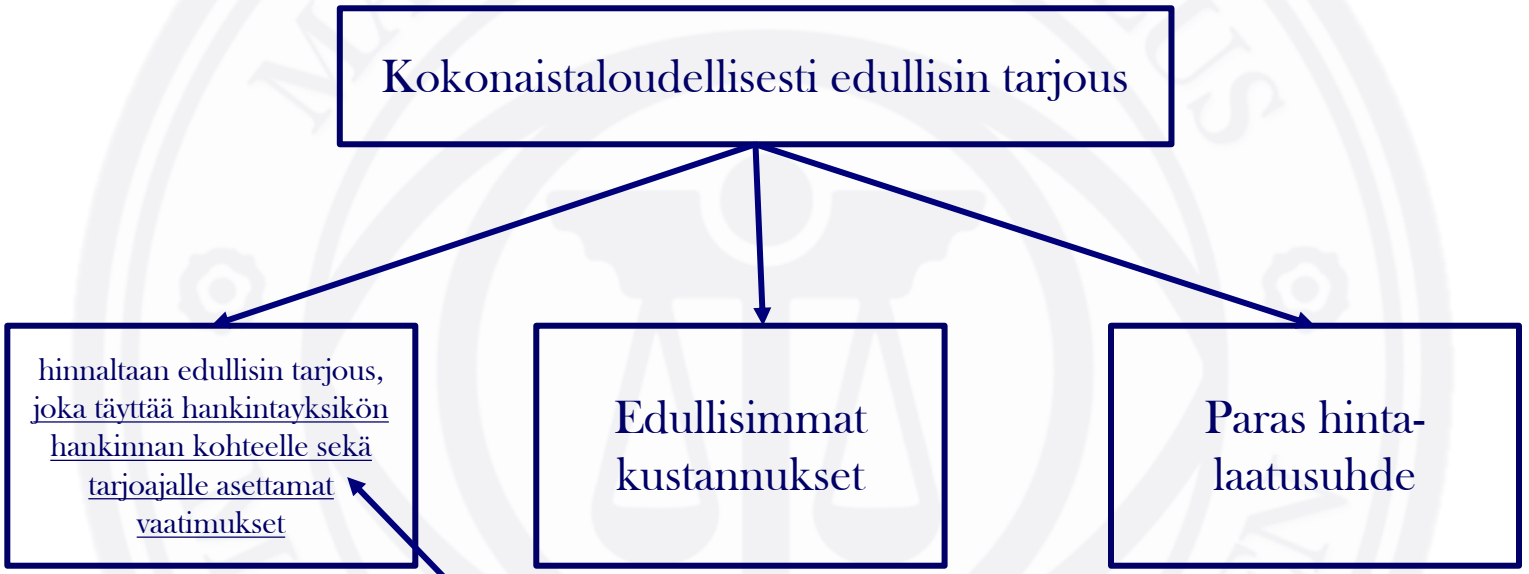

Ehdotettu muutos

Voi aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta. Tällainen säännös on lisäksi jo voimassa olevan hankintalain 79 §:n 1 momentissa EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta.

Hankintapäätöstä koskevat muutosehdotukset

- Perinteisesti hankintapäätöksessä on ilmoitettu tarjoajille, mikä tarjous on voittanut tarjouskilpailun ja mitä muita ratkaisuja hankintamenettelyssä on tehty.
- Hankintapäätöksen tiedoksisaannista alkaa kulua valitusaika markkinaoikeuteen (pääsääntöisesti 14 vrk).
- Hankintapäätöksessä ilmoitetut perustelut merkittävässä asemassa markkinaoikeuteen tehdyissä valituksissa.

Hankintapäätöstä koskevat muutosehdotukset

- HE:ssä ehdotetaan, että hankintapäätöksen perusteluissa velvoitetaan hankintayksikkö selostamaan, kuinka hankinnassa on otettu huomioon laatuun liittyvät vaatimukset.
- Tämä voi johtaa päätösten perustelujen laajenemiseen ja valitusten lisääntymiseen siitä huolimatta, että HE:ssä ehdotetaan myös, ettei laadun huomioimisen kuvauksesta voitaisi valittaa.
- Markkinaoikeuden tulee kuitenkin arvioida, onko kyseessä valitus laadun huomioimisen kuvauksesta vai sellaisesta ratkaisusta tai päätöksen kohdasta, josta voi valittaa.

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1
00590 Helsinki, Finland
Puh. +358 (0) 29 56 43300
E-mail. markkinaoikeus@oikeus.fi